

MAGYAR IDŐK, 2017. JANUÁR 28. SZOMBAT 12:00

FÜSTBE MENT KLÍMAVÉDELEM

Hárfás Zsolt

Németországban tavaly növekedett a szén-dioxid-kibocsátás, évente egy közepes falu lakosságát veszíti el az ország az erőművek légszennyezése miatt.

A német zöldforradalom, az Energiewende eddigi gyorsmérlege az, hogy Európában Dánia után Németországban a legdrágább az áram, átláthatatlan a támogatások rendszere, és nemhogy csökkent volna, de növekszik a szén-dioxid-kibocsátás, ami miatt megghiúsulni látszik a 2020-as célérték. Mindeközben Paks II magyar ellenzői, Jávor Benedek, a Greenpeace vagy az Energiaklub változatlan vehemenciával próbálják elhitetni a magyar és európai közvéleménnyel, hogy Németország követendő példa Magyarország számára, sőt a németeknél az atomenergiát máris ki tudják váltani megújulókkal, és a magyar kormány szembemegy a nemzetközi trendekkel. Mélyen hallgatnak viszont például arról a német számvevőszék által a minap megállapított tényről, hogy az Energiewende átgondolatlan, és a megújulók támogatásának eddigi rendszere köszönőviszonyban sincs a klímavédelmi célokkal, ráadásul a dán fogyasztók után éppen a németek fizetik a legtöbbet az áramért Európában.

A nap- és a szélerőművek beépített teljesítménye Németországban tíz év alatt ugyan valóban megnégyszereződött, ám ez legfeljebb a szélerőműveket és napelemeket gyártó ipart, és mint alább látjuk, a szenes lobbist gazdagítja. A bővülés nemhogy nem eredményezte a német klímacélok teljesülését, a helyzet a korábbiakhoz képest még romlott is: tavaly növekedett a szén-dioxid-kibocsátás, évente egy közepes falu lakosságát veszíti el Németország az erőművek légszennyezése miatt, amivel az európai feketelista élén áll.

Szó szerint füstbe ment terv a 2020-as német klímacél teljesülése. Miközben a németeknél a nap- és szélerőművek a beépített összteljesítmény 46 százalékát képviselik, az összes villamosenergia-termelésnek csak a 21 százalékát adták tavaly. Az áram zömét, mintegy kétharmadát továbbra is a szén- és gázerőművek, illetve a bezárásra ítélt atomerőművek biztosítják.

Van azonban egy még durvább adat. Miközben 2016-ban a szélerőművi beépített teljesítmény 10 százalékkal, a naperőművéké pedig 2,5 százalékkal növekedett, a szélerőművek 2016-ban 1,5 százalékkal, a naperőművek pedig 3 százalékkal kevesebb villamos energiát termeltek, mint 2015-ben. Hogy lehet ez? Az ok sajnos kézenfekvő: e két megújuló villamosenergia-termelési mód erősen időjárásfüggő. Németországban 2016-ban szignifikánsan kevesebb volt a napos órák száma, mint 2015-ben, és kevesebbet fújt a szél is.

Magyarországon, ahol a széleenergia adottságai sokkal rosszabbak, mint a németeknél (nincs tengerünk), végképp botorság lenne ezekre az energiaforrásokra alapozni. Ezt a döntési helyzetben lévő hazai szakemberek pontosan tudják. Most a németek is kénytelenek voltak belátni, hogy ambiciózus terveik nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Egyre inkább az látszik, hogy a politikai képvisellel is rendelkező német atomellenes zöldlobbi a kétes eredményre vezető megújuló forradalommal valójában a fosszilis alapú energiatermelők malmára hajtotta a vizet. Nem véletlenül tartják sokan az atomellenes zöldmozgalmakat a fosszilis lobbik trójai falóvának.

A számok mindenesetre tanulságosak. Az előző évhez képest 2016-ban nemcsak a nap- és szélerőművek által termelt villamos energia mennyisége, de a klímavédelmi szempontból rendkívül előnyös atomerőművek termelése, illetve kis mértékben a klímavédelmi szempontból rendkívül káros szénerőművek által termelt villamos energia mennyisége is mérséklődött.

Ez is alátámasztja a német számvevőszék igencsak súlyos megállapítását arról, hogy a német kormánynak nem sikerült összhangba hoznia a klímavédelmi célokkal a zöld fejlesztési programokat. A német gáz- és szél-erőművek ugyanis egyre nagyobb szerepet játszanak az ország villamosenergia-termelésében. 2015-ről 2016-ra ezeknek az erőműveknek a villamosenergia-termelése éves szinten 46 százalékos növekedést mutat. A gáz-erőművekhez viszont gázra is szükség van, ezért a növekvő termelés növekvő

gázfüggőséget okoz Németország számára. Emellett az olajtűzelésű erőművek villamosenergia-termelésében is jókora ugrás következett be. Az egyenlegben szerepel francia villamosenergia-import (2016 első tíz hónapjának adatai alapján) is, amelynek 65-75 százaléka atomenergiából származott.

És itt következik a legsúlyosabb megállapítás, amiről a hazai atomellenes zöldek mélyen hallgatnak. A német környezetvédelmi minisztérium egyik legújabb elemzése szerint a drága és átgondolatlan zöldforradalom miatt a németországi villamosenergia-termelésben növekszik a szén- és gázerőművek részaránya, és emiatt nem érhető el a 2020-ra megfogalmazott kibocsátás csökkentési cél.

A megújuló energiaforrások egyre növekvő beépített kapacitása ellenére 2016-ban Németországban 1 százalékkal nőtt az éves szén-dioxid-kibocsátás az előző évihez képest. Szemléletes adat: 2016. január 8-án 18 óra körül a francia villamosenergia-termelés 68 százaléka atomenergiából származott, és ennek eredményeként a francia szén-dioxid-kibocsátási érték csak 100 g/kWh volt.

Ezzel szemben ugyanebben az időszakban a német villamosenergia-termelés 68,75 százalékát a szén-, gáz- és olajtűzelésű erőművek biztosították. Németországban 1 kWh áram megtermelése 630 g szén-dioxid-kibocsátással járt. Hatszor annyival, mint Franciaországban. Ez tehát a valós energetikai helyzetkép Németországban.

A Greenpeace, az Energiaklub és a hazai atomellenes zöldpártok kommunikációjában egyáltalán nem esik szó a német Energiewende egy másik súlyos következményéről, az egészségügyi hatásról sem. Az Euractiv.com által idézett, négy környezetvédelmi szervezet által készített jelentés megállapította, hogy Európában Németországban a legmagasabb a szénerőművekhez köthető légszennyezés okozta halálesetek száma. Évente átlagosan 3600 ember halálához vezet az erőművek levegőbe eregetett füstje.

Minderről még véletlenül sem számol be Jávor Benedek, az Energiaklub vagy éppen a Greenpeace, ami igencsak megkérdőjelezi e szervezetek és a zöldpolitikuskok hitelességét. Elég az atomtörvény módosítása ügyében folytatott hadjáratukra utalni, amelynek kapcsán a magyar kormány a Politico.com portál által is ismertetett állásfoglalásban tette közzé a módosítás indokait, amelyeket a zöldek nem siettek közzétenni. Nyilván e civil szervezetek és politikusok nem feltétlenül a környezet és a társadalom többségének érdekeit képviselik. Az a fajta politizálás, amit Paks II ügyében évek óta folytatnak, minden másról, csak nem a magyar érdekekről szól.

Az átgondolatlan és erőltetett németországi megújuló fejlesztések és támogatások mára oda vezettek, hogy egy német háztartási fogyasztó csaknem 30 eurócentet, azaz mintegy 92 forintot fizet 1 kWh villamos energiáért. Háromszor annyit, mint nálunk. A német gazdasági minisztérium adatai szerint 2016-ban elképesztő összeget, 25,5 milliárd eurót (mintegy 7800 milliárd forint) költöttek éves szinten a megújuló támogatására, amit végső soron a fogyasztók fizetnek meg. A német számvevőszék most e támogatások átláthatóságát és célszerűségét is megkérdőjelezte. Csak összehasonlításként: ebből az összegből évente négy új paksi blokkot lehetne építeni.

Magyarország azzal, hogy az atomenergia hosszú távú fenntartása mellett tette le a voksát, a realitásokból indult ki. A Paks II projekt Magyarország számára gazdaságossági, ellátásbiztonsági és klímavédelmi szempontból vitathatatlanul előnyös, és az ország érdekében áll, hiába támadják azt a Magyarország érdekeivel nyíltan szembemenő hazai atomellenes civil és politikai szervezetek.

A szerző energetikai mérnök, okleveles gépészmérnök